

آزمون دارای ۲۰ سوال تستی و ۵ سوال تشریحی می باشد.

۱. در مورد معنای ترکیب «فقه الحدیث» کدام گزینه صحیح است؟

- (الف) معنای لغوی حدیث و معنای اصطلاحی فقه
(ب) معنای لغوی فقه و معنای لغوی حدیث
(ج) معنای اصطلاحی فقه و معنای اصطلاحی حدیث
(د) معنای اصطلاحی حدیث و معنای لغوی فقه

۲. کدام گزینه را می توان از موانع فهم حدیث به شمار آورد؟

- (الف) احراز متن اصلی روایت
(ب) شناخت سبب صدور روایت
(ج) نقل به معنا
(د) توجه به معنای لغات در زمان صدور

۳. شناخت روابط بین روایات (عام و خاص، ناسخ و منسوخ، مطلق و مقید و ...) از جمله فوائد است.

- (الف) توجه به معنای لغات در زمان صدور
(ب) توجه به خانواده حدیث
(ج) شناخت سبب صدور حدیث
(د) توجه به احادیث تقیه‌ای

۴. در خصوص اجمال و تبیین در روایات کدام گزینه نادرست است؟

- (الف) آنچه که باعث تفکیک حدیث مجمل از مبین می شود سؤال خیزی پیرامون یک حدیث است.
(ب) اجمال و تبیین حدیث، نسبی است.
(ج) اصل، مجمل بودن احادیث است؛ اما ممکن حدیثی در شرایطی مبین باشد.
(د) کوشش برای تبدیل حدیث مجمل به مبین با بهره‌گیری از قرائن میسر است.

۵. کدام گزینه از علل ذاتی اجمال در روایات به شمار نمی‌آید؟

- (الف) اشتراک لفظی
(ب) وجود غرائب لفظی
(ج) صدور حدیث بر سبیل اجمال
(د) تقطیع حدیث

۶. در روایت «اختلاف امتی رحمة» کدام عامل سبب اجمال روایت شده است؟

- (الف) اختلاف افهام مخاطبان
(ب) اشتراک لفظی
(ج) نقل به معنا
(د) وجود الفاظ غریب

۷. کدام روایت به واسطه وجود غرائب لفظی مجمل شده است؟

- (الف) لَيْتَ شِعْرِي أَيَّتُكُنَّ صَاحِبَةُ الْجَمَلِ الْإِدْبِ التي تَبْخُهَا كِلَابُ الْحَوَابِ.
(ب) إِنَّ رَجُلًا مَاتَ مِنَ الْأَنْصَارِ فَشَهِدَهُ رَسُولُ اللَّهِ ص فَقَالَ خَضِرُوهُ فَمَا أَقَلَّ الْمُتَخَضِّرِينَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
(ج) يَا عَلِيُّ قُمْ فَاقْطَعْ لِسَانَهُ.
(د) مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَهَذَا عَلِيُّ مَوْلَاهُ.

۸. اجمال در روایت «إِذَا عَرَفْتَ الْحَقَّ فَاعْمَلْ مَا شِئْتَ» ناشی از کدام عامل است؟

- (الف) نقل به معنا
(ب) تقطیع
(ج) تشابهات روایی
(د) وجود غرائب لفظی

۹. در روایت «الْفَرَارُ مِنَ الطَّاعُونَ كَالْفَرَارِ مِنَ الرَّحْفِ» کدام گزینه سبب فهم نادرست از حدیث می‌شود؟

- (الف) وقوع نقل به معنا
(ب) وقوع تقطیع
(ج) غافل شدن از سبب صدور روایت
(د) صدور روایت بر پایه کنایه و تعریض

۱۰. کتب «اطراف الحدیث» با کدام پدیده در حوزه حدیث مرتبط است؟

- (الف) تقطیع حدیث
(ب) غریب الحدیث
(ج) نقل به معنا
(د) اسباب صدور حدیث

۱۱. تعبیر «مَا عَبَدَ بِهِ الرَّحْمَنُ وَ اِكْتَسَبَ بِهِ الْجَنَانُ» در روایات که یک بیان غایی است، در مورد چه موضوعی بیان شده است؟

- (الف) العقل
(ب) الدین
(ج) الیقین
(د) العلم

آزمون دارای ۲۰ سوال تستی و ۵ سوال تشریحی می باشد.

۱۲. کدام کتاب در حوزه شناسایی غریب الحدیث نیست؟

(الف) النهایه (ابن اثیر جزری) (ب) الفائق (زمخشری) (ج) مفردات (راغب اصفهانی) (د) مجمع البحرین (طریحی)

۱۳. روایت «المهاجر من هاجر السینات» کدام گونه از تبیین لغات حدیث از سوی معصومان (علیهم السلام) به شمار می آید؟

(الف) بیان تفسیری (ب) بیان توصیفی (ج) بیان توسیعی (د) بیان تمثیلی

۱۴. در روایت زیر کدام یک از علل حدیث به وجود آمده است؟

قال رسول الله (صلى الله عليه وآله): «أَوْ لَا أَنِّي أَخَافُ أَنْ أَشُقَّ عَلَى أُمَّتِي لِأَخْرَجْتُ الْعَتَمَةَ إِلَى ثَلَاثِ اللَّيْلِ وَأَنْتَ فِي رُحْصَةِ إِلَيَّ نِصْفِ اللَّيْلِ وَهُوَ عَسَقُ اللَّيْلِ فَإِذَا مَضَى الْعَسَقُ نَادَى مَلَكًا مِنْ رَقَدٍ عَنْ صَلَاةِ الْمَكْتُوبَةِ بَعْدَ نِصْفِ اللَّيْلِ فَلَا رَقَدَتْ عَيْنَاهُ»

(الف) درج (ادراج) (ب) قلب (ج) تصحیف (د) زیادت

۱۵. کدام روایت در مقایسه با خانواده حدیثی خود، یک روایت مقلوب است؟

(الف) یا علی یهلك فيك اثنان محبّ غال و مبغض غال.
(ب) مَنْ صَامَ وَاتَّبَعَهُ شَيْئًا مِنْ سُؤَالٍ ...
(ج) طلب العلم فريضة على كل مسلم و مسلمة.
(د) ... حتى لا تعلم يمينه ما تفتق شماله.

۱۶. روایت «إِنَّ الْفَقِيهَ لَا يُعِيدُ الصَّلَاةَ» با مراجعه به خانواده حدیثی آن

(الف) تخصیص می خورد. (ب) تقیید می شود. (ج) نسخ می شود. (د) بدون تغییر باقی می ماند.

۱۷. کدام گزینه در مورد نسخ روایات نادرست است؟

(الف) در نسخ حدیث باید صدور هر دو حدیث از معصوم مسلم باشد.
(ب) در نسخ حدیث باید تعارض بین دو حدیث به گونه ای باشد که راهی برای جمع آن ها در درست نباشد.
(ج) در نسخ حدیث لازم است تقدّم زمانی منسوخ بر ناسخ مشخص باشد.
(د) موضوع نسخ حدیث، در روایات پیامبر (صلى الله عليه وآله) و همه معصومین (علیهم السلام) وجود دارد.

۱۸. کدام گزینه از جمله قرینه های کشف روایات معاریض به شمار نمی آید؟

(الف) مقید کردن پاسخ سؤال راوی به قسم و ان شاء الله
(ب) استناد کردن به سیره منقول از صحابه
(ج) استناد کردن به آیات قرآن
(د) عدم وجود رابطه منطقی میان سؤال راوی و جواب معصوم

۱۹. با توجه به خانواده حدیث، در روایت «فَمَنْ كَانَ لَهُ فِي الْجَاهِلِيَّةِ أَصْلٌ فَلَهُ فِي الْإِسْلَامِ أَصْلٌ» کدام رابطه روایی وجود دارد؟

(الف) رابطه تبیین (ب) رابطه تأویل (ج) رابطه نسخ (د) رابطه عموم و خصوص

۲۰. به لحاظ دلالت لفظ بر معنا، حدیث محکم شامل و و حدیث متشابه شامل و می شود.

(الف) نصّ و ظاهر - مجمل و مؤول (ب) نصّ و مؤول - ظاهر و مجمل (ج) ظاهر و مؤول - نصّ و مجمل (د) نصّ و مجمل - ظاهر و مؤول

۲۱. سیر تطوّر معنایی تعبیر «درایه الحدیث» از زمان صدور حدیث تا دوره معاصر را به اجمال توضیح دهید. (۱ نمره)

۲۲. شرایط جواز نقل به معنا را از نظر روایات شیعه توضیح دهید. (۱ نمره)

۲۳. حدیث «حسین منی و أنا من حسین» را در پرتو شرایط تاریخی و سبب صدور تبیین کنید. (۱ نمره)

۲۴. با تشکیل خانواده حدیث، معنای روایت «إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ فَرَضَ عَلَى خَلْقِهِ خَمْسًا فَرَحَّصَ فِي أَرْبَعٍ وَ لَمْ يُرَخَّصْ فِي وَاحِدَةٍ» را تحقیق کنید. (نقل الفاظ روایات لازم نیست) (۱ نمره)

۲۵. جایگاه عقل و رأی در نصوص دینی را به طور اجمال بررسی کنید. (۱ نمره)